

**BOSHLANG'ICH TA'LIM TEXNOLOGIYA DARSLARINI O'QITISHDA STEAM
METODIKASINING O'RNI**

Bobomurodova Latofat Elmurodovna (PhD, dotsent)

Sharof Rashidov nomidagi SamDU

Safarova Maftuna Farxod qizi

Sharof Rashidov nomidagi SamDU Boshlang'ich ta'lism yonalishi

4 – kurs talabasi

Rzume:

STEAM metodikasining ilmiy jarayonlardagi ahamiyati, ushbu metodika nima uchun muhim ekanligi, lozim bo'lgan tashkiliy va uslubiy ishlar bo'yicha ko'rsatmalar berilgan.

Kalit so'zlari: texnologiya, STEAM, integrasiya, soha, ishlab chiqarish, faoliyat, kompetensiya.

Abstract:

The importance of the Steam methodology in scientific processes, why this methodology is important, recommendations on the necessary organizational and methodological work are given.

Keywords: technology, STEAM, integration, industry, production, activity, competence.

Резюме:

важность методологии Steam в научных процессах, почему эта методология важна, даны рекомендации по необходимой организационно-методической работе.

Ключевые слова: технология, STEAM, интеграция, отрасль, производство, деятельность, компетенция.

Hozirgi davrda ishlab chiqarishda texnika va texnologiyalarning yangilanayotganligi, ilm va fanning jadal taraqqiyoti mutaxasssis kadrlardan o'z bilimlarini mustaqil va muntazam ravishda chuqurlashtirib, yangilab, to`ldirib va kengaytirib borishni talab etadi.

Ta'lism jarayoniga zamonaviy pedagogik texnologiyalar va faol o'qitish texnologiyalarini qo'llash orqali kichik mutaxassislarining ijodiy fikrlash, mustaqil qaror qabul qilish, yangi bilimlarni mustaqil egallash qobiliyatini rivojlantirishga erishish mumkin. Chunki o'zgaruvchan bozor iqtisodiyoti sharoitida faqatgina mustaqil fikrlash qibiliyatiga ega bo'lган

shaxsgina o`z muammolarini o`zi hal qila oladi va jamiyatda o`z mavqeiga ega bo`ladi. Bunday qobiliyat esa ta`lim muassasalarida shakllantiriladi.

Ta`limning sifatiga qo`yiladigan talablarning oshib borishi uzlusiz talim tizimini rivojlantirishning dolzarb muammosi va talabiga aylanib, ta`lim mazmunini yangilashning fundamental printsiplariga, yaxlitligiga, izchilligiga va amaliyotga yo`naltirilganligiga asoslangan muhim omili bo`lib qolmoqda.

Zamonaviy ta`limning maqsadi kasbiy, mutaxassislik salohiyati yuqori darajada bo`lgan, ijtimoiy jihatdan faol, mustaqil ijodkor shaxsini shakllantirish uchun shart-sharoitlarni yanada rivojlantirishdan iborat.

Kasbiy ahamiyatga ega bo`lgan fazilatlar o`qituvchi shaxsining kasbiy ijtimoiylashuvi jarayonida shakllanadi, o`zgaradi, zaiflashadi yoki mustahkamlanadi (o`qituvchi shaxsining kasbiy ijtimoiylashuvi - kasbiy tajriba va madaniyatni o`zlashtirish va individuallashtirish (o`qituvchi shaxsini individuallashtirish - kasbiy munosabatlarni o`zlashtirishning o`ziga xos individual usuli va shakli). Bu jarayonda o`qituvchi bir vaqtning o`zida o`zi egallagan kasbiy ahamiyatga ega bo`lgan fazilatlarning tashuvchisi va direjyori, ijtimoiy sharoitlarning unga ta`sir qilish obyekti va pedagogik faoliyatni va o`zini faol ravishda o`zgartiruvchi sub`ekt sifatida ishtirok etadi.

Boshlang`ich ta`lim texnologiya darslarida integratsiyallab o`qitishda yangi pedagogik texnologiyalarini qo`llash, o`quv-uslubiy ta`minot muammolariga qaratilgan bir necha diqqatga sazovor ishlar amalga oshirilmoqda. Boshlang`ich ta`lim tizimini takomillashtirish xamda ularning o`quv-tarbiya jarayoniga axborot kommunikatsion va zamonaviy pedagogik xamda kompyuter texnologiyalarini tadbiq etish respublikamizda ta`lim tizimining rivojlanishi va e'tiborga olinganligidan dalolatdir.

STEAM ta`limi o`quvchilar ilmiy usullarni amalda qanday qo`llash mumkinligini tushunishni boshlaydigan aralash muhitni nazarda tutadi

STEAM-bu standartlar, baholash va darslarni loyihalash, ularni amalga oshirish o`rtasida kuchli aloqani talab qiladigan ta`limiy kompleks yondashuv. STEAM tajribalari fan, texnologiya, muhandislik, matematika va san`atning ikki yoki undan ortiq standartlarini o`z ichiga oladi va bir-birlari orqali o`qitiladi hamda baholanadi

Har qaysi sohani o`rgatishingizdan qat`i nazar 6 ta qadam mavjud. Har bir qadamda siz Markaziy muammo yoki muhim savolni hal qilish uchun tarkib va san`at standartlari bo`yicha ishlayapsiz. Ushbu jarayonning ajoyib tomoni shundaki, siz STEAM sinfida haqiqiy o`quv jarayonini yengillashtirish uchun darsni rejalashtirishga yordam berishda uni osongina ishlatishtingiz mumkin. Keling, har bir qadamni ko`rib chiqaylik.

1. Fokus

Ushbu bosqichda biz javob berish uchun muhim savolni yoki hal qilish uchun muammoni tanlaymiz. Bu savol yoki muammoning STEM bilan qanday bog`liqligi va siz tanlagan san`at mazmuni sohalariga aniq e`tibor qaratish muhimdir.

2. Batafsil

Tafsilotlar bosqichida siz muammo yoki savolga hissa qo'shadigan elementlarni qidirmoqdasiz. Boshqa sohalar bilan bog'liqlikni kuzatayotganingizda yoki muammo nima uchun mavjud bo'lsa, siz o'quvchilar allaqachon savolga javob berishlari kerak bo'lган juda ko'п asosiy ma'lumotlar, ko'nikmalar yoki jarayonlarni topa boshlaysiz.

3. Kashfiyat

Kashfiyat-bu faol tadqiqotlar va asl o'qitish. Ushbu bosqichda o'quvchilar mavjud yechimlarni, shuningdek, mavjud bo'lмаган yechimlar asosida ishlaydigan narsalarni o'рганмоқдalar. O'qituvchi sifatida siz ushbu bosqichdan o'quvchilaringiz mahorat yoki jarayonda bo'lishi mumkin bo'lган bo'shlidlarni tahlil qilish va ushbu ko'nikmalar yoki jarayonlarni aniq o'rgatish uchun foydalanishingiz mumkin.

4. Dastur

Bu yerda o'yin-kulgi sodir bo'ladi! O'quvchilar muammo yoki savolga chuqr sho'ng'ib, mavjud echimlarni, shuningdek, hal qilinishi kerak bo'lган narsalarni tahlil qilgandan so'ng, ular muammoning o'z echimini yoki tarkibini yaratishni boshlashlari mumkin. Bu erda ular kashfiyat bosqichida o'rgatilgan ko'nikmalar, jarayonlar va bilimlardan foydalanadilar va ularni ishga soladilar.

5. Taqdimot

O'quvchilar o'zlarining yechimini yoki tarkibini yaratgandan so'ng, uni baham ko'rish vaqtি keldi. Ishning fikr-mulohaza uchun va savol yoki muammo atrofidagi o'quvchining o'z nuqtai nazariga asoslangan holda ifoda etish usuli sifatida taqdim etilishi muhimdir. Bu, shuningdek, fikr-mulohazalarni engillashtirish va o'quvchilarga ma'lumot berish va olishni o'рганишга yordam berish uchun muhim imkoniyatdir.

6. Havola

O'quvchilar baham ko'rilgan fikr-mulohazalar va o'z jarayonlari va ko'nikmalari haqida fikr yuritish imkoniyatiga ega. Ushbu mulohaza asosida o'quvchilar o'z ishlarini kerak bo'lгanda qayta ko'rib chiqishlari va yanada yaxshi echim topishlari mumkin.

Bu ajoyib savollar. Javoblar ikkita chuqr tushunchaga to'g'ri keladi:

1. Savodxonlik har bir kontent sohasining bir qismidir.

Siz matematika, san'at, o'qish, ijtimoiy fanlar va musiqa bo'yicha savodli bo'lisingiz mumkin. Savodxonlik – bu ma'lumotni qanday iste'mol qilishimiz va almashishimizga kiritilgan umumiylar komponentlarga ega harakat.

2. Tabiiy ravishda moslashtirilgan standartlarni tanlash muhimdir.

STEAM-bu aniqlangan tarkib sohalari bo'yicha standartlarni moslashtirish va darsda barcha sohani hamadolatli baholashni o'z ichiga oladi.

Foydalanimgan adabiyotlar:

1. L.E.Bobomurodova. Texnik ijodkorlik va dizayn. O'quv qollanma. – Samarqand, 2022.
2. Sharipov Shavkat Safarovich. Muslimov Narzulla Alihanovich "texnik ijodkorlik va dizayn" -T.: 2007 y.
3. Qo'ysinov O.A. Kompetentli yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik ijodkorligini rivojlantirish texnologiyalari: Diss. ... ped. fan. dok. (DSc). -Toshkent, 2019.